

STRATEGIJA DELOVANJA
UGS NEZAVISNOST ZA 2013/14. godinu

UVOD

Prošlo je godinu i po dana od održavanja VII Kongresa, a okruženje u kojem UGS NEZAVISNOST deluju tek je delimično počelo da se menja u svojim ključnim segmentima. Uprkos tome što je najveći napredak postignut u procesu evrointegracija, nije u dovoljnoj meri izmenjena i svest o tome da zadovoljenje osnovnih ljudskih potreba ne zavisi isključivo od ekonomske/finansijske snage društva, već i od njegovih ključnih opredeljenja i organizovanosti, kao i od aktivnosti države i njenih institucija u ekonomskom i socijalnom domenu.

UGS NEZAVISNOST su zadržali poziciju nezavisne, samostalne i demokratske sindikalne organizacije, bez pretenzija na monopolsku poziciju ili udeo u političkoj vlasti. Vođeni vizijom Srbije kao slobodne, demokratske, ekonomski razvijene, međunarodno priznate i poštovane evropske države, UGS NEZAVISNOST svoju ulogu u društvu i dalje vide kao ulogu ravnopravnog i kompetentnog socijalnog partnera, odnosno subjekta koji će aktivno učestvovati u ukupnim društvenim promenama koje čekaju Srbiju.

Period koji je protekao od VII Kongresa UGS NEZAVISNOST, međutim, pokazuje da je sindikalnoj organizaciji, za ostvarivanje ove jasno postavljene vizije, potrebna i konkretna strategija delovanja – i to strategija koja bi što preciznije definisala probleme i izazove sa kojima se UGS NEZAVISNOST suočavaju, koja bi imala kratkoročni karakter i razvila što je moguće detaljniju operacionalizaciju, odnosno predloge rešenja za njeno efikasno sprovođenje kroz niz konkretnih aktivnosti.

Iz ovih razloga, na Vanrednoj proširenoj sednici Izvršnog odbora, održanoj 14. marta 2013. godine, na Fruškoj Gori, doneta je odluka o izradi Strategije delovanja UGS NEZAVISNOST za period 2013/14. godine.

KARAKTERISTIKE OKRUŽENJA

(Društveni, politički i ekonomski aspekt)

Pre godinu dana, u Srbiji su održani opšti (parlamentarni, predsednički i lokalni) izbori na kojima je došlo do promene vlasti u Srbiji, nakon čega je formirana i nova Vlada.

Najveći rezultat koji je ova Vlada ostvarila do sada jeste okončanje pregovaračkog procesa između predstavnika Republike Srbije i Kosova i potpisivanje Briselskog sporazuma 19. aprila 2013. godine. Implementacija Briselskog sporazuma označiće početak konačnog rešavanja pitanja koje je čitavu deceniju predstavljalo najsporniju tačku u procesu približavanja Srbije Evropskoj Uniji.

Ekonomski kontekst, međutim, ostao je gotovo neizmenjen. Vidljiva promena dogodila se u polju obračuna sa kriminalom i korupcijom. Hapšenje jednog od najmoćnijih tajkuna u Republici Srbiji nije dovoljno za sistemsko rešavanje ovih problema niti je značajnije uticalo na istinsku demontažu mehanizama korupcije, ali je (osim u svrhu samopromocije potpredsednika Vlade Republike Srbije) poslužilo i kreiranju jedne nove percepcije o tome da „niko nije nedodirljiv“ u srpskoj javnosti. Uprkos činjenici da su ovi događaji nesporno imali i marketinški stranački karakter, istovremeno je postignut i cilj stvaranja prvih uslova za vraćanje poverenja građana u barem neke od institucija sistema, što nije beznačajno, jer predstavlja jednu od osnovnih pretpostavki za dalji razvoj demokratizacije društva.

Ostali aspekti tranzicije koja, na direktan ili indirektan način, ima odlučujući uticaj na funkcionisanje celokupnog sistema, a posebno na ekonomski i socijalni položaj zaposlenih – nisu, na žalost, bitnije izmenjeni. Posledice procesa privatizacije, posebno u smislu promena u strukturi i obimu zaposlenosti i produbljivanja regionalnih razlika ostale su iste, uz dodatno pogoršanje elemenata disperzije siromaštva i konstantni rast stope nezaposlenosti. Rast stope nezaposlenosti, posebno nezaposlenosti mladih (ovde se beleži rast sa 27% na 30%), nosi i jednu opasnost koja nije dovoljno jasno identifikovana. Činjenica da, na primer, u zdravstvenoj delatnosti, nema podmlađivanja kadra (prosečna životna starost hirurga, prema nekim podacima, iznosi između 55 i 60 godina), što navodi na razmišljanje o tome šta će se dogoditi za 5 do 10 godina kad ovaj kadar bude penzionisan? Ukoliko se (uz nepromenjenu visoku stopu „odliva mozgova“ među mladim stručnjacima) obistini procena da će, u ključnim institucijama, javnim preduzećima i ustanovama i organima javne uprave, u ovom periodu od 5 do 10 godina (u kojem će, sa približavanjem EU neprestalno rasti i zahtevi u pogledu kvalifikovanih ljudskih resursa), biti penzionisano čak 50% postojećih doktora nauka, da li nas to dovodi u rizik od sistemskog sloma? Ili, drugačije rečeno, kada

se konačno otklone sve prepreke na evropskom putu Srbije, hoće li imati ko da nas uvede u EU?

Pored toga, iako prema određenim parametrima polako izlazi iz faze recesije, Srbija suštinski nije ni počela da rešava probleme lošeg poslovnog okruženja, sive ekonomije, slabe konkurencije, javnog i privatnog monopola, javnog sektora i t.d.

Prema podacima Agencije za privatizaciju Republike Srbije, 176 preduzeća je uvedeno u restrukturiranje (od ukupnog broja preduzeća u restrukturiranju, u 76 preduzeća je raskinut kupoprodajni ugovor). Više od polovine ukupnog broja preduzeća u restrukturiranju nalazi se u strateškim privrednim delatnostima (u Prerađivačkoj industriji 74, Poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu 20 i u sektoru Građevinarstva 14), pa se nameće zaključak da je brz i efikasan završetak ovog procesa od velikog značaja za privredni oporavak zemlje. Međutim, nakon formalnog uvođenja preduzeća u restrukturiranje, nisu preduzete dalje mere u cilju reorganizacije postojećih kapaciteta. Ova preduzeća opstaju uz pomoć direktnih i indirektnih državnih subvencija bez kojih bi brzo izgubila tržišnu bitku i bila ugašena.

Kako godišnja izdvajanja iz budžeta Republike za subvencije troškova preduzeća u restrukturiranju premašuju iznos od 35 miliona evra i kako se veliki broj od 176 preduzeća nalazi u restrukturiranju duže od 10 godina, krajem 2012. godine usvojene su izmene Zakona o privatizaciji kojim je dat konačan rok za završetak restrukturiranja do 30. juna 2014. godine. U praksi, dati rok podrazumeva gašenje mnogih preduzeća, jer je nerealno očekivati njihov oporavak nakon više godina neaktivnosti, nagomilanih dugova i tehnološke zaostalosti, čemu je bez sumnje doprinelo i nepotrebno odugovlačenje restrukturiranja. Procenjuje se da je u ovim preduzećima zaposleno oko 58000 radnika za čije je zbrinjavanje, ukoliko ostanu bez posla, država obezbedila sredstva za socijalni program.

Gašenje mnogih preduzeća u postojećim uslovima jeste tržišna neminovnost, ali pri tom ne bi trebalo izgubiti iz vida delatnost više od polovine preduzeća koja se nalaze u procesu restrukturiranja, a čija će imovina biti prodana tokom stečaja ili likvidacije.

Biće potrebna spremnost da se otvori još niz osetljivih pitanja, osmisle sprovodivi programi i preduzmu brojne konkretne aktivnosti da bi Srbija mogla da se pohvali da ima socijalno odgovornu vlast. Prvo pitanje bez čijeg rešavanja je apsolutno nemoguć bilo kakav dalji napredak jeste pitanje pokretanja istinskog socijalnog dijaloga na svim nivoima.

U međuvremenu, realna društvena moć zaposlenih i njihovih sindikalnih organizacija ozbiljno je limitirana procesom deindustrijalizacije, kao i nepromenjenom praksom partijske kontrole nad zapošljavanjem u javnom sektoru. Razjedinjenost i nedostatak minimalnog konsenzusa o zajedničkom delovanju između sindikalnih centrala dodatno su doprineli padu stope sindikalizovanosti na trećinu zaposlenih i padu poverenja u sindikate. Ovaj negativan trend se nastavlja. Njegovom zaustavljanju nimalo ne doprinosi činjenica da pojedina javna preduzeća imaju između 13 i 17 registrovanih sindikalnih organizacija (neke čak i po 23, prema poslednjom anketi koju je sprovodila Centrala UGS NEZAVISNOST), dok ih na republičkom nivou ima između 25.000 i 26.000. U takvoj situaciji, sa postojećim zakonskim rešenjima za registraciju sindikata, kolektivno pregovaranje kod poslodavca biva potpuno obesmišljeno.

EKSTERNO DELOVANJE UGS NEZAVISNOST

Saradnja sa socijalnim partnerima

1. Identifikacija problema: Normativno - pravni okvir delovanja

Kada je reč o normativno-pravnom okviru, u ovom periodu se, kao najaktuelniji i za sindikat najznačajniji problemi, nameću proces donošenja Zakona o radu i Zakona o štrajku.

Takođe se treba pripremiti i za najave eventualnih izmena Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, u pogledu izjednačavanja godina radnog staža između muškaraca i žena.

Strateški pravci delovanja: Učešće UGS NEZAVISNOST u procesu donošenja ova dva zakona je od suštinskog značaja i na ovim pitanjima se već uveliko radi.

Oko ovog pitanja bi trebalo izgraditi i javnu kampanju čiji bi cilj bio dvostruk: na prvom mestu, putem kampanja bi za cilj imala da okupi što širu javnu podršku za stavove UGS NEZAVISNOST, a posredno – širinom i sveobuhvatnošću kampanje, trebalo bi učiniti da UGS NEZAVISNOST postanu javno vidljivi i prepoznatljivi kao važan društveni akter.*

**Predlog okvirnog operativnog rešenja: Formirati radnu grupu koja bi, među stavovima koje UGS NEZAVISNOST zastupaju u raspravi o ovim zakonima, formulisala 2-3 ključna oko kojih će se graditi sveobuhvatna kampanja. Pri izboru stavova sa kojima se ide u kampanju, treba viditi računa o tome da oni budu nesporno jasni za širu javnost (to bi, na primer, mogli da budu stavovi o fleksibilnim oblicima rada, minimalnim zaradama, procesima kolektivnog pregovaranja, agencijama za zapošljavanje i t.d.). U ovom smislu je, među za sindikat najznačajnijim problemima i stavovima, potrebno voditi računa o tome koji od njih su pogodni za sprovođenje koje vrste javne kampanje. Organizacija okruglog stola, na primer, može da obuhvati sva ključna pitanja, dok za sprovođenje ulične kampanje – pitanje registracije i licenciranje sindikata nije adekvatno, na primer. Radna grupa bi trebalo, do kraja leta 2013. godine da predloži konkretne elemente kampanje sa razrađenim planom aktivnosti, jer je kampanju potrebno sprovesti odmah.*

2. Identifikacija problema: Saradnja sa organima izvršne vlasti

Strateški pravci delovanja*:

**Predlog okvirnog operativnog rešenja:*

3. Identifikacija problema: Saradnja sa socijalnim partnerima

Kada je reč o sindikalnoj sceni u Srbiji, u aktuelnom kontekstu mogućeg skorog otvaranja pregovaračkog procesa sa Evropskom Unijom, ponestaje vremena za rešavanje unutar-sindikalnih razmirica. Od stepena objedinjenosti sindikalne energije i snage njenog uticaja u procesu pregovaranja, zavisice položaj zaposlenih, odnosno sveta rada, kao i okvir u kojem će sindikati biti u mogućnosti da deluju za dugi niz godina kasnije. Ono što se uradi u pregovorima imaće dalekosežne posledice, jer će predstavljati zacrtani okvir koji neće biti moguće menjati.

Strateški pravci delovanja*:

1. Obzirom na činjenicu da je Srbija (pored Ukrajine) jedina zemlja postsocijalističkog bloka koja još uvek nije rešila ovo pitanje, potrebno je iznova se upustiti u pokušaj rešavanja problema raspodele sindikalne imovine. Razlozi zbog kojih držanje velikih reprezentativnih sindikalnih centrala u konfrontiranom stanju predstavlja jasan interes političke vlasti kojoj ne pogoduju jaki sindikati treba da budu, istovremeno, i osnovni motivi za UGS NEZAVISNOST da i dalje aktivno tragaju za adekvatnim rešenjem ovog problema.
2. Drugi deo ovog problema predstavlja atomiziranje sindikalne scene, što dodatno doprinosi oslabljivanju sindikalnog pokreta u Srbiji.
3. Treći krug problema tiče se odnosa UGS NEZAVISNOST prema sindikalnim organizacijama kao što su Konfederacija slobodnih sindikata Srbije (kojoj je na nezakonit način utvrđena reprezentativnost), ASNS, Sloga, te organizacije formirane od strane lica koja su bila deo UGS NEZAVISNOST, a koja su u proteklom periodu, izbačena iz članstva UGS NEZAVISNOST zbog ozbiljnog kršenja Statuta i nanošenja štete organizaciji.

****Predlog okvirnog operativnog rešenja:*** Zadužiti Pravnu službu UGS NEZAVISNOST da sakupi i ispita svu dokumentaciju oko geneze sindikalne imovine (načini na koji je društvena svojina poklanjana i pretvarana u mešovitu svojinu), da u saradnji sa Službom računovodstva izračuna sve troškove koje UGS NEZAVISNOST ima za prostor u kome radi na godišnjem nivou. Na osnovu toga, Pravna služba bi trebalo da analizira eventualne zakonske mogućnosti koje još nisu iscrpljene. Nakon toga, formirati radnu grupu koja bi ispitala mogućnosti korišćenja budžetske linije 481 i analizirala rizike od podnošenja inicijative za donošenje Zakona o podeli imovine, te predložila konkretne mere. Ova radna grupa bi razradila i deo inicijative za licenciranje sindikalnih organizacija prilikom registracije, što bi moglo da bude efikasno rešenje za borbu protiv daljeg usitnjavanja sindikalne scene. I, konačno, radna grupa bi formulisala zaključke, odnosno predloge za zvanični stav o odnosu sa KSSS, ASNS, Slogom i gore pomenutim organizacijama.

Saradnja sa političkim strankama i nevladinim organizacijama

4. Identifikacija problema: Nedefinisan aktuelni politički stav

Kao i većina građana koji su se 2000. godine, nakon čitave decenije borbe protiv autoritarnog i antidemokratskog ratnički raspoloženog režima, našli u prvim redovima odbrane istinskog demokratskog poretka u Srbiji, i UGS NEZAVISNOST su sa opravdanom zebnjom dočekali povratak na vlast nekadašnjih najvećih političkih protivnika.

Godinu dana kasnije, kada je Vlada SPS-SNS, potpisivanjem Briselskog sporazuma, dokazala da ima senzibilitet za političku realnost, te da je sposobna da sagledava Srbiju u međunarodnom kontekstu, potrebno je da UGS NEZAVISNOST javno iskažu podršku njenim naporima u sprovođenju ovog Sporazuma i ubrzanju puta Srbije ka EU.

Time će UGS NEZAVISNOST pokazati da je zrela organizacija koja podržava promene, ume da shvati suštinu reforme i, iznad svega, koja je politički korektna i odgovorna.

Strateški pravci delovanja: Trenutak za izlazak u javnost povodom potpisivanja Briselskog sporazuma je propušten, ali bi UGS NEZAVISNOST morali javno da iskažu svoj stav u narednom kratkom periodu.*

****Predlog operativnog rešenja:** Ako, 20. juna 2013. godine, Srbija dobije datum za početak pregovora sa EU – to bi trebalo iskoristiti kao povod za javno izjašnjavanje (putem Saopštenja za medije ili na neki drugi način). Ukoliko se to ne dogodi, treba izabrati neki drugi događaj iz procesa impelmentacije Sporazuma kao povod.*

5. Identifikacija problema: Problem političke neutralnosti

UGS NEZAVISNOST su oduvek bili autonomna, nezavisna i demokratska organizacija. U decenijama unazad, UGS NEZAVISNOST su prepoznatljivi upravo po svojoj neutralnosti, odnosno nezavisnosti od bilo koje političke stranke

ili opcije. Zahvaljujući činjenici da se nikada nisu politički kompromitovali, UGS NEZAVISNOST su postali respektabilna sindikalna organizacija.

Međutim, pokazalo se da većina članstva UGS NEZAVISNOST nije u stanju da razlikuje političku i ideološku neutralnost. Sindikat, kao organizacija, po svojoj prirodi ne može i ne treba da bude ideološki neutralan. On se na političkom spektru uvek nalazi u levo polju, u kome se, zalažući se za socijal-demokratske vrednosti, profilise kao društvena snaga.

Strateški pravci delovanja: Potrebno je zadržati dnevno-političku neutralnost, ali jasno ideološki profilisati organizaciju, kroz jednu prepoznatljivu poziciju aktera koji jeste i ostaje nezavisan od političke pripadnosti, ali čvrsto stoji na pozicijama levice i na levom političkom spektru traži potencijalne socijal-demokratske partnere koji imaju jasan i konkretan program i plan delovanja. U istom pravcu, neophodno je pronaći rešenje za problem sa sopstvenim članstvom koje stoji na izrazitim desničarskim, retrogradnim ili ekstremno liberalno-demokratskim pozicijama.*

**Predlog okvirnog operativnog rešenja: Formirati radnu grupu (u koju bi bili uključeni i pojedini članovi nekadašnjeg Političkog saveta UGS NEZAVISNOST, na primer) kojoj bi zadatak bio da, u najkraćem mogućem roku, napravi procenu broja sindikalnih članova i aktivista koji stoje na pozicijama koje su teško spojive sa samom idejom sindikalizma, te procenu potencijalne koristi od njihovog broja i štete koju mogu da nanesu stvaranjem pogrešne slike o UGS NEZAVISNOST kao organizacije koja nije politički nezavisna, već politički bezlična. Na bazi ovih procena, radna grupa bi trebalo da sačini konkretan i obuhvatan plan aktivnosti čiji bi cilj bio da se ideološki profil UGS NEZAVISNOSTI učini jasnim i prepoznatljivim, kako među samim sindiklanim članstvom, tako i u javnosti.*

6. Identifikacija problema: Odnos prema političkim strankama

Kao što je već pomenuto, UGS NEZAVISNOST su na poziciji aktera koji ima i treba da sačuva nezavisnost od političkih stanaka. Međutim, to ne znači da UGS NEZAVISNOST ne treba da grade odnose sa političkim strankama, na svim nivoima i u svim strukturama. Nakon ideološkog profilisanja (o kojem je već bilo reči), UGS NEZAVISNOST će ostati u poziciji stalnog traganja za partnerima u političkom polju.

Strateški pravci delovanja: U ovom trenutku (dok se ne završi problem unutrašnjeg profilisanja o kojem je bilo reči) nije neophodno graditi ugovorne odnose sa političkim strankama, ali je potrebno iznova identifikovati potencijalne partnere. Kada bude jasan, ne samo profil UGS NEZAVISNOST, nego i profil partnera kojeg traže, UGS NEZAVISNOST će imati veću snagu i respektabilnost i tada će biti realno da se otvori mogućnost za nove ugovorne odnose u ovom polju.*

**Predlog okvirnog operativnog rešenja: Ovim pitanjem bi trebalo da se bavi radna grupa koja je se bavi problemom političke neutralnosti – pod brojem 2.*

7. Identifikacija problema: Odnos sa nevladinim organizacijama i fondacijama

Za razliku od situacije krajem 90-ih, kada je demokratski nevladin sektor, iako još u povoju, pokazivao znake zrelosti civilnog društva i kada je demokratski usmerena energija bila umrežena, koordinisana i kanalisana, danas je nevladin sektor razjedinjen i atomiziran gotovo na isti način kao i sindikalna scena.

Za razliku od 90-ih godina kada je demokratski potencijal Srbije bilo moguće objediniti u odbrani osnovnih ljudskih prava, u današnje vreme dominacije nekoliko velikih nevladinih organizacija i postojanja mnoštva malih organizacija koje nemaju kapaciteta za aktivnosti ozbiljnijih razmera, kao dodatni problem pojavljuje se činjenica da su sada ekonomsko-socijalna prava dospela u žižu interesovanja civilnih aktera.

Shvatajući da će borba za ekonomsko-socijalna prava biti prioritet koji će biti podržan od strane međunarodnih organizacija i fondacija, ovim setom prava (koji su prirodno i suštinski sindikalna tema) počele su da se bave sve organizacije u Srbiji, od kojih je veoma mali broj onih koji zaista razumeju ono čime se bave i koje se, boreći se da finansijski opstanu u civilnom sektoru, nastoje da od sindikata faktički preotmu oblast delovanja, vodeći pri tome snažnu anti-sindikalnu kampanju. Nije redak slučaj da ih, u ovim naporima, podržavaju i pojedini strani donatori (Fondacija Rosa Luxemburg, na primer). Tako je, recimo, na seriji okruglih stolova koje je organizovao Centar za kulturnu dekontaminaciju, a čija je tema bilo antiratno-delovanje 90-ih (na čijem je čelu bio tada UGS

NEZAVISNOST) vođena agresivna anti-sindikalna kampanja koja je kulminirala održavanjem okruglog stola pod nazivom „Da li sindikati štite radnike?“

Ova situacija više nije održiva, iz jednostavnog razloga: u već pominjanom procesu pregovora koji Srbiji predstoji, EU će pokazati apsolutno odsustvo interesovanja za srpsku tradiciju razvijanja međusobnih konflikata između aktera koji treba da čine mrežu najšireg socijalnog dijaloga, što će brzo dovesti do toga da se svi akteri nađu u poziciji da su primorani na saradnju. Kako ta saradnja, pod pritiskom koji nam predstoji i sa nedostatkom vremena za rešavanje konflikata, ne bi bila neregulisana i stihijska (što bi se negativno odrazilo na sam ishod pregovora i usporilo proces integracije), potrebno je hitno se upustiti u rešavanje problema odnosa sa civilnim sektorom.

Strateški pravci delovanja: UGS NEZAVISNOST mora jasno da se profiliše prema domaćim i međunarodnim nevladinim organizacijama i fondacijama, te da jasno stavi do znanja da ima svest o razmerama problema, te da se nametne kao konstruktivni element u kreiranju platforme na bazi koje je rešavanje nastalih problema moguće.

Obzirom na činjenicu da će najveći deo sredstava iz EU fondova koji će se otvoriti onoga trenutka kad pregovori počnu, biti usmeren na podržavanje stvaranja društvenih mreža koje okupljaju što veći broj aktera (posebno na lokalnom nivou). Akcenat bi trebalo da bude na tome da se UGS NEZAVISNOST još jednom nametnu kao inicijator objedinjavanja društvene energije, ovoga puta ne protiv nedemokratskog režima, već za približavanje srpskog društva modernoj viziji evropske demokratske države, odnosno kao kičma budućeg srpskog civilnog društva. *

***Predlog okvirnog operativnog rešenja:** Formirati tim čiji bi zadatak bio: 1) da izradi platformu za pregovore o saradnji sa akterima civilnog sektora društva i predloži eventualni put prevazilaženja problema koji bi bio ponuđen svim relevantnim nevladinim organizacijama, uključujući i one sa kojima su UGS NEZAVISNOST u opravdanom konfliktu, pri čemu treba konkretizovati bar osnovne ideje o saradnji, kako bi UGS NEZAVISNOST bili u poziciji da traže partnere – ne načelno, već na osmišljenu inicijativu i programe, 2) da pripremi Projekat kreiranja široke mreže lokalnih aktera u gradovima Srbije koja bi bila

institucionalizovana kroz formiranje mreže kancelarija, čija bi okosnica bio UGS NEZAVISNOST - ovaj projekat treba razraditi i čuvati, pa sa njim konkurisati čim se otvori Fond, a to bi moglo da se dogodi već na jesen 2013.godine i 3) da zaduži granske sindikate da angažuju sve svoje kapacitete i uđu u ofanzivnu kampanju prema stranim partnerima sa kojima sarađuju, posebno sa onima koji dolaze iz finansijskog sektora.

Saradnja sa medijima

8. Identifikacija problema: Odnos sa medijima i marketinška delatnost

UGS NEZAVISNOST se, na žalost, i dalje nalazi u poziciji aktera koji je više ili manje marginalizovan i ignorisan od strane medija, pa samim tim ima i neopravdano loše rezultate kad je reč o slici koju ostavlja u javnosti.

Strateški pravci delovanja: Za UGS NEZAVISNOST je od suštinskog značaja sprovođenje veoma agresivne kampanje za podizanje poverenja u organizaciju. Ta kampanja mora da se odvija na više nivoa: da bude usmerena prema svim građana u Srbiji (jedan aspekt kampanje), prema zaposlenima po sektorima (drugi aspekt kampanje) i prema građanima APV i lokalnih zajednica (treći aspekt kampanje).*

**Predlog okvirnog operativnog rešenja: Potrebno je formirati radnu grupu koja bi se bavila samo osmišljavanjem kampanja i koja bi pažljivo definisala sve tri ciljne grupe. Stavovi i aktivnosti UGS NEZAVISNOST u vezi sa procesom donošenja novog Zakona o radu mogli bi da budu centar kampanje na nacionalnom nivou, a ostale aspekte bi trebalo pažljivo razraditi u skladu sa ciljnim grupama.*

Međunarodno delovanje UGS NEZAVISNOST

9. Identifikacija problema: Procesi integracije sa EU

Očekujući dobijanje datuma za početak pregovora, Vlada Republike Srbije je već formirala svih 35 pregovaračkih timova, ali bez učešća sindikata! Učešće u procesu pregovora je od ključnog značaja za UGS NEZAVISNOST, jer bez toga sazrevanje sindikata kao društvenog aktera u evropskoj Srbiji nije moguće.

Takođe, sam proces evropskih integracija, odnosno pregovora sa EU, biće zasnovan na zahtevu da pregovarački timovi u Srbiji postignu vidljiv društveni konsenzus u polju o kome se pregovara. Drugačije rečeno, ovakva vrsta „nove demokratizacije“ u Srbiji će se neminovno dogoditi i socijalni dijalog će morati sa formalnog da se izdigne na suštinski nivo, samo je pitanje hoće li se Srbija za to pripremiti na vreme ili će to raditi sa zakašnjenjem, kad pregovori otpočnu, što bi unelo dodatnu konfuziju.

Strateški pravci delovanja: Otvoriti najširi mogući front za rešavanje ovog gorućeg pitanja i obezbediti participaciju UGS NEZAVISNOST i ostalih socijalnih partnera pre zvaničnog početka pregovora sa EU. Koliko je ovo važno govori i činjenica da EU neće ponavljati greške, odnosno neće otvarati prvo manje sporna poglavlja, već prvo ona ključna: poglavlja 23 i 24 koja se bave borbom protiv korupcije i reformom pravosuđa. To faktički znači da neće biti vremena za naknadne popravke štete.*

**Predlog okvirnog operativnog rešenja: Hitno formiranje tima koji će osmisliti plan konkretnih aktivnosti za pritisak na Vladu Srbije i momentalno otpočeti njegovu realizaciju.*

INTERNO DELOVANJE UGS NEZAVISNOST

Organizaciona šema UGS NEZAVISNOST

1. Identifikacija problema: Vertikalno organizovanje UGS NEZAVISNOST Nesporna je činjenica da je UGS NEZAVISNOST, u sadašnjem trenutku, organizacija kojoj je hitno potrebna konsolidacija redova, čvršća organizacija poslova i poboljšanje funkcionalnosti i efikasnosti, a sve u cilju omasovljenja i „osvežavanja“ članstva - privlačenjem novih, za sindikalni rad raspoloženih, članova.

Drugi nivo problema tiče se nediscipline članstva, u svakom pogledu. UGS NEZAVISNOST se našao u situaciji u kojoj nema uvida o izbornim skupštinama u povereništvima (pa, samim tim, ni uvida u činjenicu da li povereništva koja deluju pod imenom NEZAVISNOSTI deluju u skladu sa Statutom UGS NEZAVISNOST ili ne). Istovremeno, nema saznanja o slučajevima u kojima se 35% članarine koja

ostaje u povereništvu koristi za nesindikalne svrhe, pogotovo kad je reč o nezakonitim profitabilnim trgovinskim poslovima (koji najviše nanose štetu ugledu organizacije). I, na kraju, ne uspeva da postigne finansijsku disciplinu (u naplati članarine)

Treću dimenziju čini problem političkog identiteta, što praktično znači da je problem koji je, u ovoj Startegiji, identifikovan pod brojem 2 – najvidljiviji na nivou sindikalnih povereništava.

UGS NEZAVISNOST nije još uvek dovršila rešavanje pitanja PO za APV i pitanje regionalne organizacione šeme.

Za kompletnu vertikalnu organizaciju karakteristično je potpuno odsustvo poštovanja hijerarhije i osnovnih načela, kad je reč o politici koju UGS NEZAVISNOST pokušavaju da sprovode. Isto važi i za pojedine radne jedinice u samoj Centrali UGS NEZAVISNOST (primer su međusobni odnosi granskih sindikata i Centra za obrazovanje, istraživanja i privatizaciju).

Strateški pravci delovanja: UGS NEZAVISNOST, u veoma kratkom roku, moraju da dovrše novu vertikalnu organizacionu šemu (na granskom nivou) i da, nakon dovršetka ovog procesa, obezbede disciplinu u poštovanju Statuta i hijerarhije u UGS NEZAVISNOST.*

Potrebno je uložiti i dodatni napor u podizanje kadrovskih kapaciteta na nivou Centrale UGS NEZAVISNOST. */Predlog rešenja za ovaj problem postoji, ali nije prošao proces konsultacija, pa tek eventualno može naknadno biti dostavljen/*

****Predlog okvirnog operativnog rešenja:*** Potrebno je, što hitnije, dovršiti reformu granskih sindikata i konsolidovati jasnu gransku organizacionu šemu. Istovremeno, formirati radnu grupu čiji bi zadatak bio da: 1) predloži rešenje za evidenciju izbornih procesa u svakom povereništvu, sa ciljem da se ista uvedu u sistem, 2) predloži vid kontrole trošenja sindikalnih sredstava u povereništvima, 3) predloži mehanizme konkretnog sankcionisanja za kršenje Statuta u delu zabrane bavljenja trgovinom, 4) predloži sankcije za nepoštovanje principa međusobnih odnosa Centrale i granskih sindikata, 5) organizuje posao kreiranja

baze podataka o članstvu i organizacijama i 6) predloži mehanizme za podizanje svesti o potrebi zaštite jedinstvenog opšteg političkog identiteta kod članstva.

Radna grupa za regionalizaciju je formirana i radi, treba samo da dovrši posao. Koordinacioni odbor za Beograd je održao sastanak, neophodno je da se u daljem radu - utvrdi strategija za širenje mreže UGS NEZAVISNOST u sektoru usluga (trgovina i bankarstvo).

2. Identifikacija problema: Horizontalno organizovanje UGS NEZAVISNOST

Poseban problem čini nefunkcionisanje sekcija mladih i žena, čiji uzrok nije samo finansijske, već prvenstveno organizacione prirode. U slučaju Sekcije mladih UGS NEZAVISNOST to predstavlja poseban problem, jer je Sekcija jedini filter za podmlađivanje članstva kojim UGS NEZAVISNOST raspolaže.

Strateški pravci delovanja: Hitno je potrebno vratiti u funkciju sekcije kao oblik organizovanja koji nije važan samo sa aspekta privlačenja finansijskih sredstava, već naročito sa aspekta privlačenja novih članova. *

****Predlog okvirnog operativnog rešenja:*** Koordinator sekcije su imenovani. Potrebno je formirati radnu grupu koja bi se bavila pronalaženjem konkretnih rešenja za prepreke koje stoje na putu funkcionisanju sekcije.

U Beogradu,

29. maj 2013.